Spolufinancováno Evropskou unií

Ministerstvo vnitra

Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty

socio.factor sociální firma i výzkum a vzdělávání i služby

STEM

Fakulta sociálních věd Univerzita Karlova

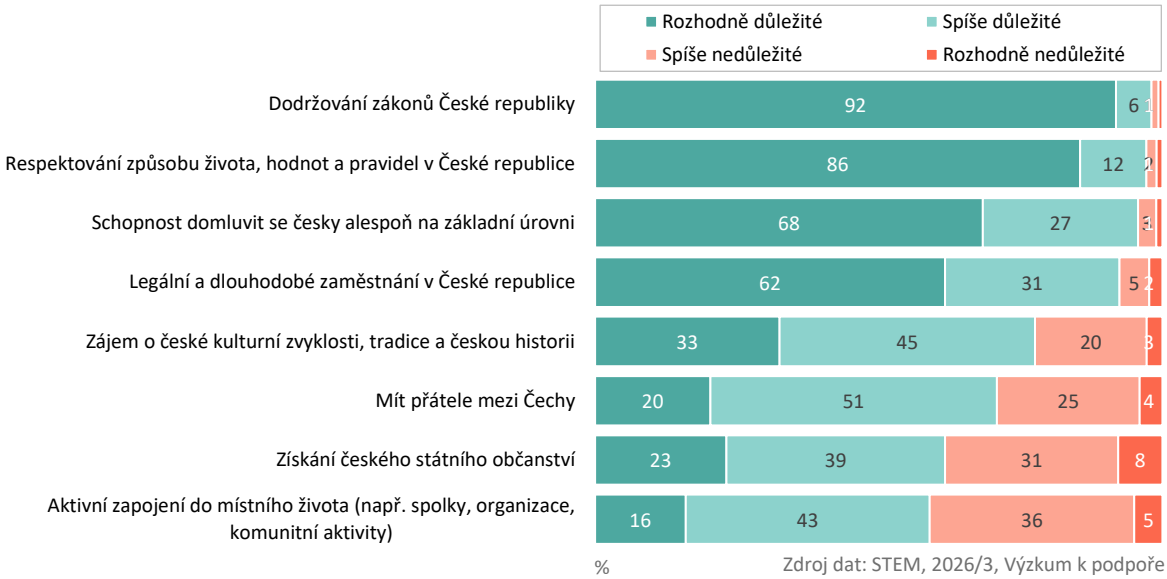
Tisková zpráva analytického ústavu STEM
21. října

Češi se i přes odlišné postoje k cizincům shodují, že klíčem k začlenění jsou jazyk, práce a dodržování zákonů

Za nejdůležitější podmínky úspěšného začlenění cizinců do české společnosti považují Češi a Češky především dodržování zákonů (98 %), respektování místního způsobu života (97 %), schopnost domluvit se česky a legální zaměstnanecký poměr. Vyplývá to z šetření postojů české majority k cizincům, které STEM realizoval v rámci projektu Výzkum k podpoře strategického rozvoje integrační politiky v České republice podpořeného z Azylového, migračního a integračního fondu EU.

Pro úspěšné začlenění cizinců do české společnosti je podle Čechů a Češek důležité především dodržování zákonů (98 %), respektování místního způsobu života (97 %), schopnost domluvit se česky a legální zaměstnanecký poměr. Méně často pak lidé za důležité označují aktivní zapojení do místního občanského života, získání českého státního občanství, přátelství s Čechy a Češkami nebo zájem o českou kulturu a tradice. Přesto jsou i tyto aspekty začlenění pro převažující část veřejnosti podstatné bez ohledu na celkový postoj k cizincům. „Ukazuje se, že veřejnost od cizinců očekává především dodržování pravidel, ne nutně hlubší kulturní či občanské zapojení," říká ředitelka výzkumu STEM Jitka Uhrová.

„Názory na to, co je důležité pro úspěšné začlenění cizinců do české společnosti, se mohou lišit. U každé z následujících položek prosím uveďte, jak důležitá je podle Vás pro jejich začlenění v České republice."

Zdroj dat: STEM, 2026/3, Výzkum k podpoře strategického rozvoje integrační politiky v České republice

Zmíněný přístup se rovněž odráží v pohledu na vybrané oblasti přispívající k začleňování cizinců, jejichž podporu by měl zajistit stát a veřejné instituce. Škála podporovaných oblastí je poměrně široká, a u žádné oblasti nepřevažují nesouhlasné odpovědi nad souhlasnými. Nejvíce se veřejnost vyslovuje pro podporu kurzů českého jazyka, adaptačních kurzů o právech, povinnostech a fungování místní společnosti, informování české společnosti o migraci a podporu dětí cizinců ve školách (70 až 82 % pozitivních odpovědí). O něco méně pak již Češi a Češky považují za důležitou podporu společných aktivit cizinců a většinové společnosti (49 %), psychosociální pomoc pro cizince (55 %), integrační projekty obcí (59 %) a neziskových organizací (58 %) či Center na podporu integrace cizinců (60 %).

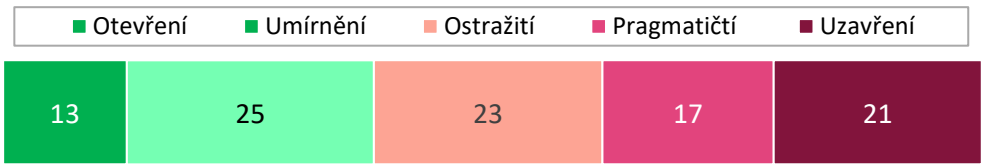
„Výsledky je však potřeba číst i s ohledem na zjištění z kvalitativní části našeho šetření, podle níž je povědomí české veřejnosti o konkrétních krocích, které stát v oblasti integrace cizinců realizuje, velmi nízké," doplňuje analytička STEM Klára Zajíčková.

Postoje ke konkrétním národnostem se různí

Česká veřejnost byla na základě komplexních ukazatelů postojů vůči cizincům rozdělena do pěti skupin: Otevření, Umírnění, Ostražití, Pragmatičtí a Uzavření. Optikou těchto skupin pak bylo nahlíženo na klíčové otázky týkající se mimo jiné vnímání dopadů přítomnosti cizinců v České republice a povědomí o procesu integrace či důležitých předpokladů pro začlenění do společnosti.

Zhruba 13 % veřejnosti představují Otevření, mladší, vzdělanější lidé z větších měst, kteří jsou otevření přítomnosti i blízkosti cizinců. Umírnění tvoří čtvrtinu populace, jde o vzdělanější lidi ve středním a vyšším věku, méně otevřené úplné blízkosti všech skupin cizinců. Ostražití (23 %) jsou lidé s nižším vzděláním žijící ve městech, kteří jsou vůči cizincům spíše uzavření, ale vůči některým skupinám přítomným v Česku, jako jsou Slováci a Vietnamci nevykazují zcela odmítavé postoje. Pragmatičtí (17 %) jsou typicky senioři z menších měst s nižším vzděláním, spokojení se směřováním země, kteří cizince ve své blízkosti příliš nechtějí. Uzavření (21 %) jsou nejčastěji lidé středního věku s nižším vzděláním, nespokojení s vývojem společnosti a převážně odmítající přítomnost cizinců na českém území.

Rozdělení české společnosti podle postojů k cizincům:

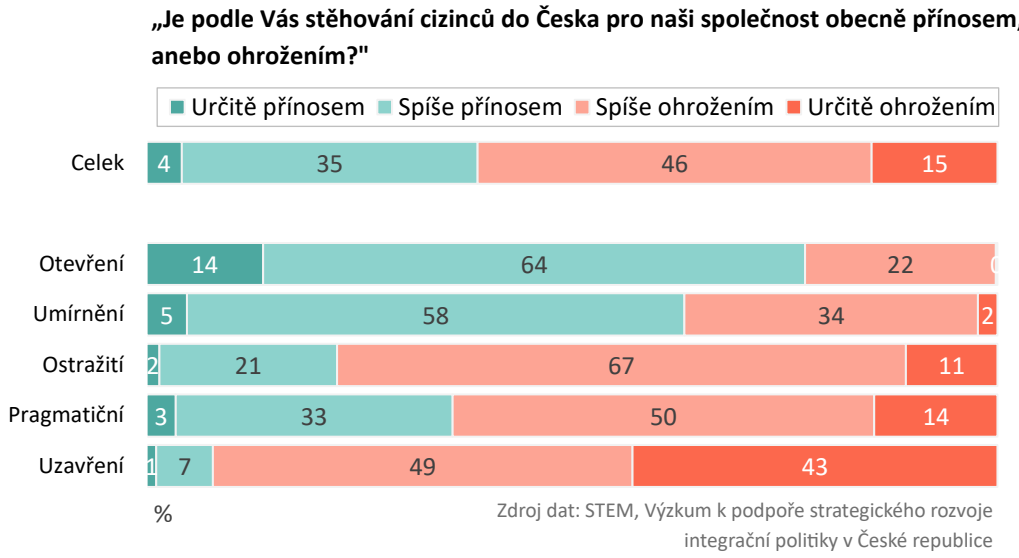
%

Zdroj dat: STEM, 2026/3, Výzkum k podpoře strategického rozvoje integrační politiky v České republice

Spolufinancováno Evropskou unií
Ministerstvo vnitra
Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty
socio.factor sociální firma | výzkum a vzdělávání | služby
STEM
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD Univerzita Karlova

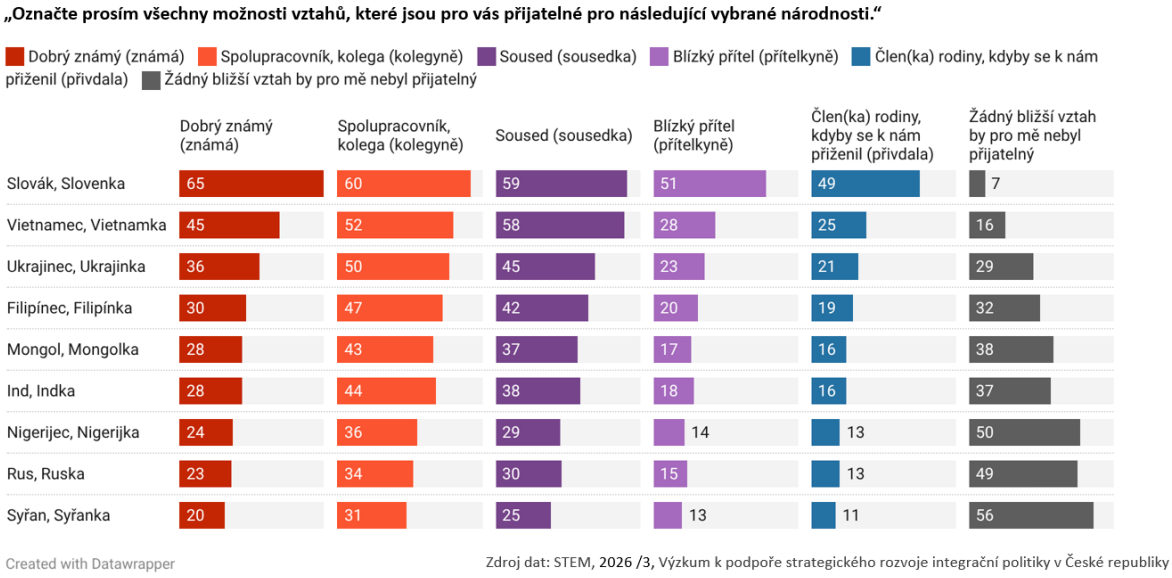
V základní otázce indikující otevřenost vůči cizincům je česká veřejnost rozdělená. Převládající část populace (61 %) vnímá stěhování cizinců do České republiky jako ohrožení a zhruba dvě pětiny jej naopak vidí jako přínos (39 %), což je v souladu s dřívějšími zjištěními STEM, podle nichž je migrace obecně vnímána jako společensky štěpivé téma.

Z hlediska jednotlivých segmentů jsou cizinci častěji vnímáni jako přínos skupinami, které jsou vůči nim celkově otevřenější, především Otevřenými a následně Umírněnými. Stěhování cizinců do Česka jako přínos hodnotí i část Pragmatických (36 %), ti však zároveň zastávají uzavřenější postoje v konkrétnějších otázkách týkajících se přijímání různých skupin cizinců a jejich podpory. Ostražití většinově vnímají cizince jako ohrožení (78 %) a mezi Uzavřenými tento postoj zastává téměř celý segment (92 %).

V podrobnější otázce se pak ukazuje, že postoje ke konkrétním národnostem a přijatelnost různých vztahů jsou rozmanitější. Obecně jsou pro českou veřejnost přijatelnější méně blízké vztahy, například sousedské či pracovní kontakty, zatímco u přátelství a rodinných vazeb se častěji objevuje odstup. Z vybraných národností jsou potom nejlépe vnímáni Slováci a relativně příznivě také Vietnamci, což potvrzují i šetření ze série STEM TRENDY, v níž jsou vztahy k různým skupinám cizinců pravidelně sledovány. Naopak větší sociální distance se objevuje vůči skupinám vnímaným jako kulturně či geograficky vzdálenější.

Spolufinancováno Evropskou unií
Ministerstvo vnitra
Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty
socio.factor sociální firma | výzkum a vzdělávání | služby
STEM
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD Univerzita Karlova

	Dobrý známý (známá)	Spolupracovník, kolega (kolegyně)	Soused (sousedka)	Blízký přítel (přítelkyně)	Člen(ka) rodiny, kdyby se k nám přiženil (přivdala)	Žádný bližší vztah by pro mě nebyl přijatelný
Slovák, Slovenka	65	60	59	51	49	7
Vietnamec, Vietnamka	45	52	58	28	25	16
Ukrajinec, Ukrajinka	36	50	45	23	21	29
Filipínec, Filipínka	30	47	42	20	19	32
Mongol, Mongolka	28	43	37	17	16	38
Ind, Indka	28	44	38	18	16	37
Nigerijec, Nigerijka	24	36	29	14	13	50
Rus, Ruska	23	34	30	15	13	49
Syřan, Syřanka	20	31	25	13	11	56

Zdroj dat: STEM, 2026 /3, Výzkum k podpoře strategického rozvoje integrační politiky v České republiky

Co se týče jednotlivých segmentů, skupina Otevřených přijímá všechny typy vztahů se všemi národnostmi. Výjimku u nich tvoří mírný odstup v případě Rusů, přičemž lze tuto skutečnost spojovat s invazí Ruské federace na Ukrajinu. Největší odstup od všech skupin a vztahů je pak patrný u Pragmatických, obdobně se projevují také Uzavření. Umírnění a částečně také Ostražití jsou specifičtí tím, že s rostoucí blízkostí vztahu u nich přijatelnost různých národností oslabuje.

Citované šetření analytického ústavu STEM (www.stem.cz) bylo provedeno v rámci Výzkumu k podpoře strategického rozvoje integrační politiky v České republice na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 6. – 15. března 2026. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovědělo 2008 respondentů prostřednictvím online dotazování (CAWI).

Registrační číslo projektu: CZ.12.01.02/00/25_031/0000083

Realizace projektu 1. 10. 2025 – 31. 3. 2028